

A római katolikus templom története

A római katolikus templom a régi Alsóábrány területén a 3. számú főút mellett fekszik.

A szerencsétlen kimenetelű mezőkeresztesi csata során, 1596. októberében a község Árpádkori temploma, mely a mai templomtól dél-keletre, egy völgyhajlatban feküdt, teljesen megsemmisült. A török hódoltság idején sem lehetőség, sem anyagi fedezet nem volt az újjáépítésre.

Erről az ősi templomról mindössze annyit tudunk, hogy Szűz Mária tiszteletére volt szentelve. A csata idején a szövetséges csapatok egyik fontos stratégiai pontja volt, így a török még az összecsapás kezdetén igyekezett lerombolni a falakat.

1686-ban azonban a török uralom végképp megszűnt hazánkban. Lassan megindult a templomok újjáépítése. Alsóábrálynak még mintegy 60 évet kellett várnia új templomára.

1740-ben Komáromy János egri őrkanonok megkezdi a mai templom építését. 1750-ben fel is szentelik a Szentlélek tiszteletére. A bejárat felett elhelyezett latin nyelvű felirat az építtetőnek állít emléket.

A templom berendezése ekkor még igen szegényes. Körülbelül tíz évvel később készül el a két padsor és a szószék. Stílusuk - hasonlóan a később készülő oltárokéhoz - barokk.

Mivel a templom mellett már akkor is jelentős útvonal húzódott, a Hatvan-Miskolc közötti úgynevezett postaút, 1811-ben Szász János plébános a templom előtti téren felállíttatja Nepomuki Szent Jánosnak, az utak és hidak védőszentjének szobrát.

A mai főoltárt és az egyik mellékoltárt 1869-ben kapja a templom. Mindkettő oltárképét Sajóssy Alajos egri festőművész készíti.

A főoltár a szentlélek eljövételét a mellékoltár Szent Annát ábrázolja a gyermek Máriával. A harmadik oltár 1871-ben készült el. Oltárképét, Szent Józseffel és a gyermek Jézussal szintén Egerben készítik. Alkotója Cséka Károly.

1875 körül gazdagodik a templom egy csodálatos orgonával, mely Angster osztrák mester műhelyében készült.

A XX. század elején kapott a templom három harangot. Mindhárom közadakozásból készült, különböző méretben és hangszínnel, Szlezák János aradi harangöntő mester alkotásaként.

1945 – 50 között a községben megindul a villamosítás. Ebben az időben épül ki a templom elektromos hálózata is.

1962-ben itt is elkezdték a 3. számú főút építését. A nyomvonalat közvetlenül a templom mellé tűzték ki, kb. 6 méterre a falaktól. Az úton bonyolódó forgalom, különösen az utóbbi 25-30 évben a templom állagának rohamos romlását okozta. A falak megrepedeztek, a vakolat pereg, a bejárat feletti külső díszítő elemeket a leszakadás veszélye fenyegette. Egy-egy 40 tonnás kamion átdübörgése szinte megrengeti a falakat, melyeket természetesen nem ilyen terhelésre és viszonyokra terveztek.

A javítgatások ellenére az épület állaga mind külsőleg, mind belsőleg egyre kritikusabb lett. Egyre sürgetőbbé vált a teljes felújítás. Ennek jelentős része 2010-ben a homlokzati elemek renoválásával és cseréjével meg is valósult.